

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การศึกษาการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชน : ศึกษาเฉพาะกรณี
โครงการของเทศบาลในจังหวัดสมุทรปราการครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการศึกษาออกเป็น 7
ขั้นตอนดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง
2. ข้อมูลด้านความรู้ความเข้าใจของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาล
3. ข้อมูลด้านความศรัทธาของประชาชนต่อผู้บริหารเทศบาล
4. ข้อมูลความคาดหวังในผลประโยชน์ของประชาชนต่อโครงการ ของเทศบาล
5. การวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการของเทศบาล
6. การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการของ
เทศบาล
7. การวิเคราะห์ความต้องการ/ปัญหาอุปสรรคของประชาชนโครงการของเทศบาล
ซึ่งผลการศึกษามีรายละเอียดดังนี้

4.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลกลุ่มตัวอย่างจากประชาชนในเขตจังหวัดสมุทรปราการ ในพื้นที่เทศบาลที่ดำเนินการเก็บตัวอย่างทั้ง 16 เทศบาล ในการศึกษาครั้งนี้ พบว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศชาย ร้อยละ 53.0 และเพศหญิงร้อยละ 47.0 โดยมีอายุเฉลี่ยเท่ากับ 36.2 ปี มีอายุสูงสุด 73 ปีและมีอายุต่ำสุด 20 ปี กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ร้อยละ 30.6 มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาถึง - ปวช. โดยมีการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นรองลงมาคือ ร้อยละ 23.8 และระดับประถมศึกษา (ป.1 - ป.6) ร้อยละ 18.0 และระดับปริญญาตรีร้อยละ 15.4 และระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่าจำนวนน้อยที่สุด ตามลำดับ โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ร้อยละ 40.2 มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 5-7 คน รองลงมาร้อยละ 37.4 มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 3-4 คน รองลงมาร้อยละ 12.8 มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 1-2 คน ในภาพรวมโดยทั้งหมดกลุ่มตัวอย่างมีจำนวนสมาชิกในครอบครัวเฉลี่ย 4.74 คน มีสมาชิกในครอบครัวต่ำสุด 1 คนและสูงสุด 12 คน

กลุ่มตัวอย่างมีระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลเฉลี่ย 18.8 ปี ต่ำสุด 1 ปี สูงสุด 69 ปี โดยมีรายได้ต่อเดือนเฉลี่ยเท่ากับ 10,018.56 บาท และมีรายได้ต่ำสุดเดือนละ 2,500 บาท สูงสุด 100,000 บาท กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ร้อยละ 55.4 เป็นสามัญชนไม่มีตำแหน่งใด ๆ เกี่ยวข้องกับงานของเทศบาล รองลงมา มีตำแหน่งเป็นคณะกรรมการชุมชนย่อย ร้อยละ 17.8 และอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ร้อยละ 13.8 และลูกเสือชาวบ้าน ร้อยละ 6.6 ส่วนที่เหลือคือตำแหน่งคณะกรรมการพัฒนาเทศบาล สมาชิกสภาเทศบาล และอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน มีสัดส่วนจำนวนร้อยละใกล้เคียงกัน ทั้งนี้กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ร้อยละ 40.8 มีอาชีพรับจ้าง รองลงมา มีอาชีพกิจการส่วนตัว ร้อยละ 19.0 และอาชีพค้าขาย ร้อยละ 18.8 อาชีพข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ ร้อยละ 12.8 และมีอาชีพเกษตรกร ร้อยละ 8.6 ตามลำดับ (แสดงในตารางที่ 4.1)

ตารางที่ 4.1
แสดงข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ลักษณะข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ	หมายเหตุ
เพศ			
ชาย	265	53.0	
หญิง	235	47.0	
รวม	500	100	
อายุ			
20 - 30 ปี	197	39.4	
31 - 40 ปี	143	28.6	อายุเฉลี่ย 36.2 ปี
41 - 50 ปี	111	22.2	อายุสูงสุด 73 ปี
51 - 60 ปี	32	6.4	อายุต่ำสุด 20 ปี
61 ปีขึ้นไป	17	3.4	
รวม	500	100	
ระดับการศึกษา			
ประถมศึกษา	90	18.0	
มัธยมต้น	119	23.8	
มัธยมปลาย - ปวช.	153	30.6	
อนุปริญญา ปวส. ปวท.	61	12.2	
ปริญญาตรี หรือสูงกว่า	77	15.4	
รวม	500	100	

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ลักษณะข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ	หมายเหตุ
จำนวนสมาชิกในครอบครัว			
1-2 คน	64	12.8	เฉลี่ย 4.7 คน
3-4 คน	187	37.4	ต่ำสุด 1 คน
5-7 คน	201	40.2	สูงสุด 12 คน
8 คนขึ้นไป	48	9.6	
รวม	500	100	
ระยะเวลาอาศัยในเขตเทศบาล			
1- 10 ปี	228	45.6	เฉลี่ย 18.8 ปี
11 - 30 ปี	169	33.8	ต่ำสุด 1 ปี
31 - 50 ปี	84	16.8	สูงสุด 69 ปี
50 ปีขึ้นไป	19	3.8	
รวม	500	100	
รายได้ต่อเดือน			
2,500 - 5,000 บาท	151	30.2	รายได้เฉลี่ย
5,001 - 10,000 บาท	238	47.6	10,018.56 บาท/เดือน
10,001 - 20,000 บาท	73	14.6	สูงสุด 100,000 บาท
20,000 บาทขึ้นไป	38	7.6	ต่ำสุด 2,500 บาท
รวม	500	100	
ตำแหน่ง สถานภาพ			
คณะกรรมการพัฒนาเทศบาล	4	0.8	
คณะกรรมการชุมชนย่อย	89	17.8	
สมาชิกสภาเทศบาล	9	1.8	
อ.ส.ม.	19	3.8	
ลูกเสือชาวบ้าน	33	6.6	
อ.ป.พ.ร.	69	13.8	
สามัญชน	277	55.4	
รวม	500	100	

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ลักษณะข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ	หมายเหตุ
อาชีพ			
รับจ้าง	204	40.8	
ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	64	12.8	
เกษตรกร	43	8.6	
กิจการส่วนตัว	95	19.0	
รวม	500	100	

4.2 ข้อมูลด้านความรู้ความเข้าใจของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาล

การวัดระดับความรู้ความเข้าใจของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาล พบว่าประชาชนส่วนใหญ่ได้รับข่าวสารการพัฒนาท้องถิ่นจากแหล่งต่าง ๆ เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อยได้ 9 แหล่ง ดังนี้ ประชาชนทราบข่าวสารการพัฒนาจาก 1) ป้ายประกาศของเทศบาล ร้อยละ 26.0 2) จากหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น ร้อยละ 14.0 3) จากเอกสารประชาสัมพันธ์ของเทศบาล ร้อยละ 12.6 4) จากการประชุมของชุมชน ร้อยละ 11.4 5) จากเสียงตามสายของเทศบาล ร้อยละ 9.8 6) จากเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนและเจ้าหน้าที่เทศบาล ร้อยละ 9.8 7) จากบุคคลในครอบครัว ร้อยละ 6.6 8) จากประธานชุมชนและกรรมการชุมชน ร้อยละ 5.6 และ 9) จากเพื่อนบ้าน ร้อยละ 4.2 และด้านจำนวนครั้งในการรับทราบข่าวสารนั้น ประชาชนส่วนใหญ่ ร้อยละ 48.4 ได้รับข่าวสารการพัฒนา 1 ครั้ง/เดือน รองลงมา ร้อยละ 29.8 ได้รับข่าวสาร 2 ครั้ง/เดือน โดยยังมีผู้ไม่เคยได้รับทราบข่าวสารเลยในแต่ละเดือน ประมาณร้อยละ 6.6

ตารางที่ 4.2
แสดงข้อมูลระดับความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชน

ลักษณะข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ	หมายเหตุ
แหล่งข่าวสาร			
หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น	70	14.0	
ป้ายประกาศของเทศบาล	130	26.0	
การประชุมของชุมชน	57	11.4	
บุคคลในครอบครัว	33	6.6	
เสียงตามสายของเทศบาล	49	9.8	
เอกสารประชาสัมพันธ์	63	12.6	
เจ้าหน้าที่เทศบาล	49	9.8	
ประธานชุมชนและกรรมการ	28	5.6	
เพื่อนบ้าน	21	4.2	
รวม	500	100	
จำนวนครั้งการได้รับข่าวสาร			
ต่อเดือน			
1 ครั้ง/เดือน	242	48.4	เฉลี่ย 1.33 ครั้ง/เดือน
มากกว่า 1 ครั้ง/เดือน	225	45.0	สูงสุด 11 ครั้ง/เดือน
ไม่ได้รับเลย	33	6.6	ต่ำสุด 0 ครั้ง/เดือน
รวม	500	100	
ระดับความรู้ความเข้าใจ			
ต่ำ	16	3.2	
ปานกลาง	87	13.4	
สูง	417	83.4	
รวม	500	100	

ในขณะเดียวกัน ด้านระดับความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาท้องถิ่นนั้น พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ร้อยละ 83.4 มีระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาท้องถิ่นอยู่ในระดับสูง และมีเพียงร้อยละ 3.2 เท่านั้นที่มีระดับความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาท้องถิ่นอยู่ในระดับต่ำ (แสดงในตารางที่ 4.2)

4.3 ข้อมูลด้านความศรัทธาของประชาชนต่อผู้นำหรือผู้บริหารเทศบาล

การวัดระดับความศรัทธาของประชาชนที่มีต่อผู้นำหรือผู้บริหารเทศบาล พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ ร้อยละ 78.8 มีความศรัทธาในผู้บริหารเทศบาลอยู่ในระดับค่อนข้างสูง ร้อยละ 9.8 อยู่ในระดับปานกลาง และร้อยละ 11.4 มีระดับความศรัทธาต่อผู้บริหารต่ำ (แสดงในตารางที่ 4.3)

ตารางที่ 4.3

แสดงข้อมูลระดับความศรัทธาของประชาชนต่อผู้นำและผู้บริหารเทศบาล

ลักษณะข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ	หมายเหตุ
ความศรัทธา			
น้อย	57	11.4	
ปานกลาง	49	9.8	
สูง	394	78.8	
รวม	500	100	

4.4 ข้อมูลด้านความคาดหวังในผลประโยชน์ของประชาชนในการเข้าร่วมโครงการของเทศบาล

การวัดความคาดหวังในผลประโยชน์ต่อโครงการของเทศบาล พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ ร้อยละ 82.0 มีความคาดหวังต่อผลประโยชน์ของโครงการในระดับสูง รองลงมาร้อยละ 14.8 มีความคาดหวังต่อผลประโยชน์ของโครงการในระดับปานกลาง และมีเพียงส่วนน้อยคือ ร้อยละ 3.2 ที่มีความคาดหวังต่อผลประโยชน์ของโครงการในระดับต่ำ สำหรับผลประโยชน์ที่ทำให้ประชาชนตัดสินใจเข้าร่วมโครงการของเทศบาลนั้น พบว่า มีสาเหตุจากผลประโยชน์ต่าง ๆ เรียง

ตามลำดับจากมากไปหาน้อยได้ 8 ประการ ดังนี้ 1) ประชาชนเห็นว่าเป็นหน้าที่ที่พึงกระทำ ร้อยละ 47.2 2) เพื่อต้องการแก้ไขปัญหารของชุมชน ร้อยละ 21.2 3) เพื่อต้องการเป็นที่ยอมรับของชุมชน ร้อยละ 13.6 4) เพื่อต้องการเป็นตัวอย่างอันดีแก่ลูกหลานและเยาวชน ร้อยละ 12.6 5) เพื่อต้องการให้เกิดความรักสามัคคีในชุมชน ร้อยละ 2.2 6) เพราะเห็นว่าเป็นสิ่งที่มีเกียรติน่ายกย่อง ร้อยละ 2.0 และ 7) จากการได้ประโยชน์ต่อครอบครัว ร้อยละ 1.2 (แสดงในตารางที่ 4.4)

ตารางที่ 4.4

แสดงข้อมูลความคาดหวังในผลประโยชน์ต่อโครงการ ชองเทศบาล

ลักษณะข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ	หมายเหตุ
ระดับความคาดหวังในผลประโยชน์ของโครงการ			
น้อย	16	3.2	
ปานกลาง	74	14.8	
มาก	410	82.0	
รวม	500	100	
ความคาดหวังผลประโยชน์จากการเข้าร่วมโครงการของประชาชน			
เป็นสิ่งที่มีความเกียรติยกย่อง	10	2.0	
ครอบครัวได้รับประโยชน์	6	1.2	
เกิดความรักสามัคคีในชุมชน	11	2.2	
เป็นตัวอย่างที่ดีแก่ลูกหลานและเยาวชน	63	12.6	
เพื่อแก้ไขปัญหารของชุมชน	106	21.2	
เป็นที่ยอมรับของชุมชน	68	13.6	
เป็นหน้าที่ที่พึงกระทำ	236	47.2	
รวม	500	100	

4.5 การวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อโครงการของเทศบาล

การศึกษาค้นคว้า พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมโดยรวมในโครงการของเทศบาล ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 43.4) อยู่ในระดับปานกลาง และระดับต่ำ (ร้อยละ 40.0) โดยผู้มีส่วนร่วมในระดับสูงมีเพียงร้อยละ 16.6 เท่านั้น และจากการศึกษาระดับการมีส่วนร่วมรายด้าน พบว่า ด้านกิจกรรมการพัฒนาและปรับปรุงสาธารณประโยชน์ ประชาชนส่วนใหญ่เข้ามีส่วนร่วมในระดับปานกลาง (ร้อยละ 41.0) รองลงมามีส่วนร่วมในระดับต่ำ (ร้อยละ 33.4) และเข้ามีส่วนร่วมในระดับสูงน้อยที่สุดเพียงร้อยละ 25.6 ตามลำดับ ในด้านกิจกรรมการพัฒนาการศึกษา พบว่า ประชาชนเข้ามีส่วนร่วมในกิจกรรมการศึกษาในระดับต่ำคิดเป็นจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 41.8) รองลงมาเข้ามีส่วนร่วมในระดับปานกลาง (ร้อยละ 41.6) และมีส่วนร่วมในกิจกรรมการพัฒนาการศึกษาในระดับมาก มีจำนวนน้อยที่สุดเพียงร้อยละ 16.6 และในด้านการพัฒนาสาธารณสุข ประชาชนในเขตเทศบาลจังหวัดสมุทรปราการส่วนใหญ่เข้ามีส่วนร่วม ในระดับต่ำ (ร้อยละ 43.4) และมีส่วนร่วมในระดับปานกลาง (ร้อยละ 39.0) โดยเข้ามีส่วนร่วมในกิจกรรมสาธารณสุขในระดับมาก มีจำนวนน้อยที่สุด เพียงร้อยละ 17.6

เมื่อเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการของเทศบาลในทั้ง 3 ด้าน แล้ว สามารถเรียงลำดับการเข้ามีส่วนร่วมของประชาชนได้ดังนี้ การเข้ามีส่วนร่วมของประชาชนด้านกิจกรรมการพัฒนาและปรับปรุงสาธารณประโยชน์สูงที่สุด ร้อยละ 25.6 รองลงมาคือการมีส่วนร่วมในกิจกรรมสาธารณสุข คิดเป็นร้อยละ 17.6 และในด้านการการศึกษา ประชาชนเข้ามีส่วนร่วมในปริมาณน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 16.6 ตามลำดับ (แสดงในตารางที่ 4.5)

ตารางที่ 4.5

แสดงข้อมูลระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการของเทศบาล

ลักษณะข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
ระดับการมีส่วนร่วมในโครงการของประชาชน		
น้อย	200	40.0
ปานกลาง	217	43.4
มาก	83	16.6
รวม	500	100
ระดับการมีส่วนร่วมในงานโครงการของประชาชน		
ด้านการพัฒนาปรับปรุงสาธารณประโยชน์		
น้อย	167	33.4
ปานกลาง	205	41.0
มาก	128	25.6
รวม	500	100
ระดับการมีส่วนร่วมในโครงการของประชาชน		
ด้านการพัฒนาการศึกษา		
น้อย	209	41.8
ปานกลาง	208	41.6
มาก	83	16.6
รวม	500	100
ระดับการมีส่วนร่วมในโครงการของประชาชน		
ด้านการพัฒนาสาธารณสุข		
น้อย	217	43.4
ปานกลาง	195	39.0
มาก	88	17.6
รวม	500	100

การวัดระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในงาน/กิจกรรม/โครงการของเทศบาลนั้น ใช้คำถาม (ตัววัด) รวม 15 คำถาม จำแนกออกเป็นการมีส่วนร่วม 3 ด้าน ด้านละ 5 คำถาม โดยแต่ละคำถามมีค่าสูงสุดเท่ากับ 5.00 และค่าต่ำสุดเท่ากับ 1.00 โดยผู้วิจัยกำหนดความหมายของระดับคะแนนในการแปลผล ดังนี้

ค่าคะแนน 1.00 – 2.50 เท่ากับ การมีส่วนร่วมระดับต่ำ

ค่าคะแนน 2.51 – 3.50 เท่ากับ การมีส่วนร่วมระดับปานกลาง

ค่าคะแนน 3.51 – 5.00 เท่ากับ การมีส่วนร่วมระดับมาก

ซึ่งในรายละเอียดของคำถามการวัดระดับการมีส่วนร่วมในแต่ละด้าน พบว่า 1) ด้านการมีส่วนร่วมในโครงการพัฒนาและปรับปรุงสาธารณประโยชน์ ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมอยู่ในระดับปานกลาง สามารถจำแนกรายละเอียดเรียงลำดับจากมากไปน้อยได้ดังนี้ การมีส่วนร่วมในการรับทราบเมื่อกิจกรรมแล้วเสร็จ (ค่าเฉลี่ย 3.05) การมีส่วนร่วมในการออกแรงทำงานในโครงการหรือกิจกรรม (ค่าเฉลี่ย 2.96) การมีส่วนร่วมในการวางแผน (ค่าเฉลี่ย 2.84) การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น (ค่าเฉลี่ย 2.84) และการมีส่วนร่วมเป็นกรรมการจัดกิจกรรมต่าง ๆ (ค่าเฉลี่ย 2.78) 2) โครงการด้านการศึกษา พบว่าประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมกับโครงการของเทศบาล ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง สามารถจำแนกรายละเอียดเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ การมีส่วนร่วมในการวางแผน (ค่าเฉลี่ย 2.63) การมีส่วนร่วมเป็นกรรมการจัดกิจกรรมต่าง ๆ (ค่าเฉลี่ย 2.63) การมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็น (ค่าเฉลี่ย 2.62) การมีส่วนร่วมในการออกแรงทำงานในโครงการหรือกิจกรรม (ค่าเฉลี่ย 2.58) และการมีส่วนร่วมในการรับทราบเมื่อกิจกรรมแล้วเสร็จ (ค่าเฉลี่ย 2.56) 3) ด้านโครงการพัฒนาสาธารณสุข พบว่าประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมกับโครงการของเทศบาล ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง สามารถจำแนกรายละเอียดเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ การมีส่วนร่วมในการรับทราบเมื่อกิจกรรมแล้วเสร็จ (ค่าเฉลี่ย 2.69) การมีส่วนร่วมในการออกแรงทำงานในโครงการหรือกิจกรรม (ค่าเฉลี่ย 2.69) การมีส่วนร่วมในการวางแผน (ค่าเฉลี่ย 2.59) การมีส่วนร่วมเป็นกรรมการจัดกิจกรรมต่าง ๆ (ค่าเฉลี่ย 2.55) และการมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็น (ค่าเฉลี่ย 2.51) ตามลำดับ (แสดงในตารางที่ 4.6)

ตารางที่ 4.6

แสดงข้อมูลด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อโครงการของเทศบาล

การมีส่วนร่วม	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	ค่าเฉลี่ย
ด้านโครงการการพัฒนาและปรับปรุงสาธารณประโยชน์			
1. ท่านร่วมประชุมและวางแผนงานโครงการพัฒนาและปรับปรุงสาธารณประโยชน์	1.00	5.00	2.84
2. ท่านร่วมแสดงความคิดเห็นและเสนอแนะวิธีดำเนินการพัฒนาและปรับปรุงสาธารณประโยชน์	1.00	5.00	2.84
3. ท่านร่วมเป็นกรรมการจัดกิจกรรมพัฒนาและปรับปรุงสาธารณประโยชน์	1.00	5.00	2.78
4. ท่านร่วมออกแรงในกิจกรรมพัฒนาและปรับปรุงสาธารณประโยชน์	1.00	5.00	2.96
5. ท่านร่วมรับทราบเมื่อกิจกรรมการปรับปรุงสาธารณประโยชน์แล้วเสร็จ	1.00	5.00	3.05
ด้านโครงการพัฒนาการศึกษา			
6. ท่านร่วมประชุมและวางแผนงานโครงการพัฒนาด้านการศึกษา	1.00	5.00	2.63
7. ท่านร่วมแสดงความคิดเห็นและเสนอแนะวิธีดำเนินการพัฒนาและปรับปรุงการศึกษา	1.00	5.00	2.62
8. ท่านร่วมเป็นกรรมการจัดกิจกรรมพัฒนาและปรับปรุงระบบการศึกษา	1.00	5.00	2.63
9. ท่านร่วมออกแรงในการทำกิจกรรมพัฒนาและปรับปรุงระบบการศึกษา	1.00	5.00	2.58
10. ท่านร่วมรับทราบเมื่อกิจกรรมการพัฒนาการศึกษาแล้วเสร็จ	1.00	5.00	2.56

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

การมีส่วนร่วม	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	ค่าเฉลี่ย
ด้านโครงการพัฒนาและปรับปรุงสาธารณสุข			
11. ท่านร่วมประชุมและวางแผนงานโครงการพัฒนาและปรับปรุงสาธารณสุข	1.00	5.00	2.59
12. ท่านร่วมแสดงความคิดเห็นและเสนอแนะวิธีดำเนินการพัฒนาและปรับปรุงสาธารณสุข	1.00	5.00	2.51
13. ท่านร่วมเป็นกรรมการจัดกิจกรรมพัฒนาและปรับปรุงสาธารณสุข	1.00	5.00	2.55
14. ท่านร่วมออกแรงไม้ออกทำกิจกรรมพัฒนาและปรับปรุงสาธารณสุข	1.00	5.00	2.69
15. ท่านร่วมรับทราบเมื่อกิจกรรมการปรับปรุงสาธารณสุขแล้วเสร็จ	1.00	5.00	2.69

4.6 การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน ในโครงการของเทศบาล

ในการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในงาน/กิจกรรม/โครงการของเทศบาลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดตัวแปรวิเคราะห์ จากกรอบคิดในการวิจัยโดยคัดเลือกแต่เฉพาะตัวแปรที่มีลักษณะเป็นตัวแปรช่วง (Interval Scale) เท่านั้น เพื่อความเหมาะสมต่อสถิติวิเคราะห์ที่ใช้ โดยกำหนดปัจจัยอิสระที่คาดว่าจะมีอิทธิพลต่อระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนได้ 2 ปัจจัยหลัก โดยแยกเป็นตัวแปรอิสระออกได้ทั้งสิ้น 10 ตัวแปร ได้แก่ ปัจจัยทางด้านภูมิหลัง กำหนดแยกเป็น 7 ตัวแปร คือ 1) เพศ 2) อายุ 3) รายได้ 4) ระดับการศึกษา 5) ระยะเวลาที่อาศัยในเขตเทศบาล 6) ระดับความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาท้องถิ่น และ 7) จำนวนสมาชิกในครอบครัว ปัจจัยสภาพแวดล้อม กำหนดเป็น 3 ตัวแปร คือ 1) ความดีในการได้รับข่าวสารการพัฒนา 2) ความศรัทธาต่อผู้นำและผู้บริหารเทศบาล 3) ความคาดหวังในผลประโยชน์โครงการ โดยมีตัวแปรตามได้แก่ ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน

เมื่อนำตัวแปรทุกตัวเข้าวิเคราะห์ โดยใช้วิธีสถิติวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบปกติ (Enter-Multiple Regression Method) โดยพิจารณาความสัมพันธ์สหสัมพันธ์ (Correlation

Coefficient) พบว่าตัวแปรทุกตัวมีค่าความสัมพันธ์กันต่ำ (มีค่า corr น้อยกว่า .06) ซึ่งหมายความว่าสามารถใช้ตัวแปรทุกตัวเข้าทำการวิเคราะห์ในสมการพหุคูณได้ โดยไม่มีการเบี่ยงเบนผลจากค่าความสัมพันธ์กันเองของแต่ละตัวแปร (ตารางที่ 4.8) และจากสมการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณพบว่า มีตัวแปรอิสระทั้งสิ้น 2 ปัจจัยรวม 6 ตัวแปร คือ ปัจจัยด้านภูมิหลัง ได้แก่ตัวแปร อายุ จำนวนคนในครอบครัว ระยะเวลาที่อาศัยในเขตเทศบาล รายได้ ระดับความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาของประชาชน ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม ได้แก่ ความศรัทธาต่อผู้นำและผู้บริหารเทศบาล โดยตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนเรียงลำดับความสำคัญได้ดังนี้ 1) ความศรัทธาในผู้บริหารเทศบาล 2) รายได้ของครอบครัว 3) จำนวนสมาชิกในครอบครัว 4) ระยะเวลาที่อาศัยในเทศบาล 5) ระดับความรู้ความเข้าใจในการพัฒนา และ 6. อายุ

สมการถดถอยพหุคูณที่ได้มีค่า R^2 เท่ากับ .841 และ R^2 Adjust เท่ากับ .825 หมายความว่า สมการพหุคูณที่ได้สามารถทำนายระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนได้สูงถึงร้อยละ 84 และปัจจัยอิสระทั้ง 6 ตัว มีอิทธิพลต่อระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อโครงการ ของเทศบาล ในระดับที่สูงมากด้วย (ตารางที่ 4.7)

ตารางที่ 4.7
แสดงการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน
ในสมการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบปกติ

ตัวแปร	B	SE B	Beta	T	Sig T
เพศ	-2.813	.500	-.072	-1.787	.075
อายุ	.157	.066	-.116	2.375	.018**
ระดับการศึกษา	.239	.450	.024	.530	.596
จำนวนสมาชิกในครอบครัว	1.526	.280	.183	3.760	.000**
ระยะเวลาที่อาศัยในเขตเทศบาล	1.481	.045	.151	3.230	.001**
รายได้	2.353	.000	.161	3.798	.000**
ระดับความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาท้องถิ่น	1.851	.650	.130	2.845	.005**
ความถี่ในการรับข่าวสารการพัฒนา	-.383	.357	-.046	-1.069	.281
ความศรัทธาในผู้นำและผู้บริหารเทศบาล	2.311	.554	.224	4.018	.000**
ความคาดหวังในผลประโยชน์ของงาน/กิจกรรม/โครงการ	-1.092	.199	-.352	-4.498	.000**

MR = 0.890

 $R^2 = 0.841$ $R^2 \text{ Adj} = 0.825$

B = 26.841

F = 15.456

Sig. F = 0.000

4.6.1 สรุปปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการของเทศบาล

จากผลการศึกษาสามารถสรุปได้ว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อโครงการ ของเทศบาล ในจังหวัดสมุทรปราการ มีเพียง 2 ปัจจัย คือ ปัจจัยด้านภูมิหลัง ได้แก่ อายุ จำนวนคนในครอบครัว ระยะเวลาที่อาศัยในเขตเทศบาล รายได้และระดับความรู้ความเข้าใจในการพัฒนา ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม ได้แก่ ความศรัทธาต่อผู้นำและผู้บริหารเทศบาล ซึ่งสามารถสรุปแสดงในแผนภูมิที่ 4.1

แผนภูมิที่ 4.1

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อโครงการของเทศบาล

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ตารางที่ 4.8

แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตามในสมการถดถอยพหุคูณ

ตัวแปร	ความคลาดเคลื่อน ในเขตประโยชน์	เขต	ความถี่ การรับ ช่วงสาร	ระดับการ ศึกษา	จำนวน สมาชิกใน ครอบครัว	รายได้	ระยะเวลา อาศัยในเขต เทศบาล	ระดับความ ความเข้าใจใน การพัฒนา ท้องถิ่น	ความพึงพอใจ ในผู้นำและ ผู้บริหาร	อายุ
ความคลาดเคลื่อน ในเขตประโยชน์	1.00									
เขต	-.320	1.00								
ความถี่ในการรับช่วงสาร	.210	.118	1.00							
ระดับการศึกษา	-.225	.212	.083	1.00						
จำนวนสมาชิกในครอบครัว	.014	.165	.028	-.210	1.00					
รายได้	.028	.246	.015	.082	.142	1.00				
ระยะเวลาอาศัยในเขตเทศบาล	.054	.038	.022	-.005	-.012	.002	1.00			
ระดับความเข้าใจในการพัฒนาท้องถิ่น	.011	.355	-.003	.018	.038	.053	.042	1.00		
ความพึงพอใจในผู้นำและผู้บริหาร	-.212	.084	.016	-.112	.032	.022	.088	.115	1.00	
อายุ	-.315	-.338	-.088	-.115	.082	.031	-.262	-.083	.009	1.00

4.7 การวิเคราะห์ความต้องการ/ปัญหาอุปสรรคของการมีส่วนร่วมในโครงการของประชาชน

การศึกษาความต้องการและปัญหาอุปสรรคของการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการของเทศบาลครั้งนี้ ผู้วิจัยแบ่งการศึกษาออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

1. ความต้องการของประชาชนต่อโครงการของเทศบาล
2. ปัญหาการเข้ามีส่วนร่วมของประชาชนต่อโครงการของเทศบาล
3. แนวทางการสร้างความร่วมมือจากประชาชน

ซึ่งแบบสอบถามที่ใช้เป็นลักษณะปลายเปิดโดยผู้ตอบจะตอบคำถามหรือไม่ก็ได้และสามารถให้คำตอบได้ตามความต้องการหลายประเด็นไม่จำกัด

4.7.1 ความต้องการของประชาชนต่อโครงการของเทศบาล

จากข้อมูลสามารถสรุปความต้องการของประชาชน ที่มีต่อโครงการของเทศบาล ออกเป็น 3 ด้านหลัก คือ

1. ความต้องการด้านการบริหารจัดการของเทศบาล
2. ความต้องการด้านลักษณะของโครงการ
3. ความต้องการให้เทศบาลแก้ไขปัญหารองชุมชนด้านต่าง ๆ

ความต้องการด้านการบริหารจัดการของเทศบาล พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ ร้อยละ 65.2 ต้องการให้เทศบาลดำเนินการประชาสัมพันธ์ในงานโครงการอย่างต่อเนื่องและทั่วถึง รองลงมาคือ ต้องการการเสริมสร้างความร่วมมือในงาน อาทิ การจัดกลุ่มกิจกรรม การจัดตั้งกลุ่มสนใจ ร้อยละ 62.9 ความต้องการให้เทศบาลและเจ้าหน้าที่เอาใจใส่ดูแลงานโครงการต่าง ๆ ที่เทศบาลจัด ร้อยละ 62.5 และความต้องการให้เทศบาลมีการติดตามประเมินผลโครงการอย่างต่อเนื่อง ร้อยละ 34.2 ตามลำดับ

ความต้องการด้านลักษณะของโครงการ พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่มีความต้องการโครงการที่มีลักษณะเป็นโครงการด้านนันทนาการ อาทิ สนามเด็กเล่น ศาลาพักผ่อน สวนหย่อม ปลูกต้นไม้ ร่มรื่น คิดเป็นร้อยละ 78.3 ความต้องการโครงการด้าน การจัดอบรม การให้การศึกษาแก่ผู้ด้อยโอกาสและกลุ่มเด็ก ร้อยละ 70.2 โครงการด้านการจัดระเบียบสังคมและการขายของบนทางเท้า ร้อยละ 67.3 โครงการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐาน ถนนลูกระนาด สาธารณูปโภค และการเพิ่ม

ปริมาณดังขะ ร้อยละ 66.6 โครงการด้านการสนับสนุนอาชีพผู้ว่างงาน ร้อยละ 33.1 และโครงการรักษาอนุรักษ์ขนบธรรมเนียมวัฒนธรรมประเพณีดั้งเดิม ร้อยละ 21.9 ตามลำดับ

ความต้องการให้เทศบาลแก้ไขปัญหารองชุมชนด้านต่าง ๆ พบว่า ประชาชนต้องการให้เทศบาลแก้ไขปัญหายาเสพติดในชุมชนมากที่สุด ถึงร้อยละ 81.6 รองลงมาคือการแก้ปัญหาขยะมูลฝอยและน้ำเน่าเสีย ร้อยละ 73.8 ปัญหาการจราจร ร้อยละ 70.7 ปัญหาการรักษาความสะอาดบริเวณถนน ทางเท้า แม่น้ำลำคลอง ร้อยละ 56.9 ปัญหาหมอกควัน ร้อยละ 45.9 ปัญหาท่อระบายน้ำอุดตัน ร้อยละ 44.8 ปัญหาไฟฟ้าถนนชำรุดเสียหายหรือไม่มี ร้อยละ 33.9 และปัญหาน้ำบาดาลเสีย ร้อยละ 24.9 ตามลำดับ (ตารางที่ 4.9)

ตารางที่ 4.9

แสดงร้อยละความต้องการของประชาชนด้านการบริหารจัดการของเทศบาล

ความต้องการของประชาชน	จำนวน	ร้อยละ	หมายเหตุ
ด้านการบริหารจัดการของเทศบาล			มีผู้ตอบจำนวน 312 คน
การประชาสัมพันธ์โครงการ	203	65.2	
การเสริมสร้างความร่วมมือในโครงการ	196	62.9	
การดูแลเอาใจใส่โครงการของเจ้าหน้าที่	195	62.5	
การประเมินผลโครงการ	107	34.2	
ด้านลักษณะของงานโครงการ			มีผู้ตอบจำนวน 336 คน
โครงการด้านนันทนาการ	263	78.3	
โครงการด้านการอบรมให้การศึกษาผู้ด้อยโอกาส	236	70.2	
โครงการจัดระเบียบสังคม	226	67.3	
โครงการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐาน	223	66.6	
โครงการส่งเสริมอาชีพผู้ว่างงาน	111	33.1	
โครงการอนุรักษ์ขนบธรรมเนียมประเพณี	73	21.9	

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

ความต้องการของประชาชน	จำนวน	ร้อยละ	หมายเหตุ
ด้านการแก้ไขปัญหาของชุมชน			มีผู้ตอบจำนวน 365 คน
การแก้ไขปัญหายาเสพติดในชุมชน	297	81.6	
ปัญหาขยะมูลฝอย น้ำเสีย	269	73.8	
ปัญหาการจราจร	258	70.7	
ปัญหาการรักษาความสะอาด	207	56.8	
ปัญหาน้ำท่วม	167	45.9	
ปัญหาท่อระบายน้ำอุดตัน	163	44.8	
ปัญหาไฟฟ้าถนน	123	33.9	
ปัญหาน้ำบาดาลเสีย	90	24.9	

4.7.2 ปัญหาการเข้ามีส่วนร่วมของประชาชนต่อ งาน/กิจกรรม/โครงการของเทศบาล

จากข้อมูลสามารถสรุปปัญหาการเข้ามีส่วนร่วมของประชาชน ที่มีต่อโครงการของเทศบาล ออกเป็น 6 ประการ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ (แสดงในตารางที่ 4.10)

1. ไม่มีเวลา ร้อยละ 78.2
2. ไม่ได้รับข้อมูลข่าวสาร วันนัดหมายจากเทศบาล ร้อยละ 56.8
3. เวลาในการจัดกิจกรรมไม่เหมาะสม ร้อยละ 54.9
4. ปัญหาค่าใช้จ่าย ไม่เกิดรายได้ ร้อยละ 23.9
5. ปัญหาการที่ดักกันเล่นพรรคเล่นพวกและผลประโยชน์ ร้อยละ 17.9
6. ปัญหาสุขภาพส่วนตัว ร้อยละ 12.6

ตารางที่ 4.10

แสดงร้อยละปัญหาการเข้ามีส่วนร่วมของประชาชนต่อโครงการของเทศบาล

ปัญหาการเข้ามีส่วนร่วมของประชาชน	จำนวน	ร้อยละ	หมายเหตุ
ไม่มีเวลา	251	78.2	มีผู้ตอบจำนวน 322 คน
ไม่ได้รับข้อมูลข่าวสาร วันนัดหมาย	182	56.8	
เวลาในการจัดกิจกรรมไม่เหมาะสม	178	54.9	
ปัญหาค่าใช้จ่าย	74	23.0	
ปัญหาการกีดกันเส้นพรรคเล่นพวก	57	17.9	
ปัญหาสุขภาพ	40	12.6	

4.7.3 แนวทางการสร้างความร่วมมือของประชาชนต่อโครงการของเทศบาล

จากข้อมูลสามารถสรุปแนวทางการสร้างความร่วมมือของประชาชนที่มีต่อโครงการของเทศบาล ตามความคิดเห็นของประชาชนออกได้เป็น 7 ประการ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ (แสดงในตารางที่ 4.11)

1. การประชาสัมพันธ์ ออกหนังสือเชิญชวนแจ้งให้ทราบล่วงหน้า อธิบายความสำคัญของโครงการและมีข่าวสารชัดเจน ร้อยละ 86.9
2. ให้โอกาสประชาชนอย่างทั่วถึงไม่คำนึงถึงพวกพ้อง สร้างความร่วมมือทุกกลุ่ม ร้อยละ 53.7
3. มีความซื่อสัตย์จริงใจมุ่งมั่นในการทำงาน ร้อยละ 44.9
4. สร้างความใกล้ชิด ออกตรวจเยี่ยมประชาชนเพื่อทราบปัญหาชุมชนอย่างแท้จริงและแก้ไขได้ถูกต้อง ร้อยละ 36.7
5. จัดกิจกรรมในวันหยุด ร้อยละ 33.8
6. ให้คำตอบแทนที่เหมาะสม หรือให้สิ่งจูงใจ อาทิ การจัดสวัสดิการ การตั้งเงินกองทุน ร้อยละ 24.5
7. การจัดเวทีสัมมนาเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ร้อยละ 20.8

ตารางที่ 4.11

แสดงร้อยละแนวทางการสร้างความร่วมมือของประชาชนต่อโครงการของเทศบาล

แนวทางการสร้างความร่วมมือของประชาชน	จำนวน	ร้อยละ	หมายเหตุ
การประชาสัมพันธ์ให้ทราบก่อนล่วงหน้า	208	86.9	มีผู้ตอบจำนวน 240 คน
สร้างโอกาสโดยทั่วถึงไม่คำนึงถึงพวกพ้อง	128	53.7	
ความจริงใจมุ่งมั่นในการทำงาน	107	44.9	
ออกตรวจเยี่ยมสร้างความใกล้ชิด	88	36.7	
จัดกิจกรรมในวันหยุด	81	33.8	
การให้คำตอบแทนการเข้าร่วม	58	24.5	
การจัดเวทีสัมมนา	49	20.8	